СВЕЧАСНО ВОЗДВИЖЕЊЕ (УЗДИЗАЊЕ) ЧАСНОГ И ЖИВОТВОРНОГ КРСТА ГОСПОДЊЕГ – КРСТОВДАН

ОВЕ ГОДИНЕ СЕ ОБЕЛЕЖАВА 1700 ГОДИНА ОД ПРОНАЛАСКА ЧАСНОГ КРСТА ГОСПОДЊЕГ и ЧАСНИХ КЛИНАЦА* ОД СТРАНЕ СВЕТЕ ЦАРИЦЕ ЈЕЛЕНЕ *(326-2026)

СПОМЕН СВЕТОГ И БОГОНОСНОГ ОЦА НАШЕГ ЈОВАНА ЗЛАТОУСТА, архиепископа Цариградског

На данашњи дан 14. септембра 407. године упокојио се у месту Команy у Малој Азији овај велики светионик Цркве Божје и васељенски учитељ и јерарх Христов. Међутим због величине празника Крстовдана празновање Златоустовог спомена пренето је на два месеца касније, 13. новембра. – ПОШТО У ПОЈЕДИНОМ ХРАМОВИМА НЕМА СВЕТА ЛИТУРГИЈА 26(13).НОВЕМБРА, У ДАНАШЊОЈ СЛУЖБИ ИМА И ТРОПАР И КОНДАК СВЕТОМ ЈОВАНУ ЗЛАТОУСТУ.

БОЖАНСТВЕНА ЛИТУРГИЈА СВЕТОГ ЈОВАНА ЗЛАТОУСТА

Свештеник: ***Благословено Царство Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.***

Хор: Амин.

Свештеник: ***У миру Господу се помолимо.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***За мир свега света, за непоколебљивост светих Божјих Цркава и сједињење свих, Господу се помолимо.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***За овај свети храм и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божјим улазе у њега, Господу се помолимо.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***За преосвештеног епископа нашег (име), за часно презвитерство, у Христу ђаконство, за сав клир и верни народ, Господу се помолимо.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***За благоверни и христољубиви род наш и за све православне хришћане, да им Господ Бог помогне и да одоле сваком непријатељу и противнику, Господу се помолимо.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***За ово село, за свако село, град, крај и оне који вером живе у њима, Господу се помолимо.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***За благорастворење ваздуха, за изобиље плодова земаљских и времена мирна, Господу се помолимо.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***За оне који плове, за путнике, болеснике, пађенике и сужње, и за њихово спасење, Господу се помолимо.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***Да нас избави од сваке невоље, гнева, опасности и тескобе, Господу се помолимо.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас Боже, благодаћу Твојом.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену,***

славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Хор: Тебје, Господи (Теби, Господе).

Свештеник: ***Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.***

Хор: Амин.

Први Антифон Празника (Крстовдан) - Псалам 21, глас 2

Стих 1: Боже, Боже мој, вонми ми, вскују оставил мја јеси?	**Стих 1:** Боже, Боже мој, погледај ме, зашто си ме оставио?
Припев: Молитвами Богородици, Спасе, спаси нас.	**Припев:** Молитвама Пресвете Богородице, Спаситељу, Спаси нас!

Стих 2:

Далече от спасенија мојего, словеса грјехопаденај мојих.	Далеко сам од спасења мога због мојих грешних речи.
Припев: Молитвами Богородици, Спасе, спаси нас.	**Припев:** Молитвама Пресвете Богородице, Спаситељу, Спаси нас!

Стих 3:

Боже мој, возову во дни, и не услишиши, и в ношчи, и не в безумије мње.	Боже мој, викаћу дању и нећеш услишати; и ноћу, али немам мира.
Припев: Молитвами Богородици, Спасе, спаси нас.	**Припев:** Молитвама Пресвете Богородице, Спаситељу, Спаси нас!

Стих 4:

Ти же во свјатјем живеши, Хвало Израиљева.	А Ти, Хвало Израиљева, у светлости пребиваш.

Припев: Молитвами Богородици, Спасе, спаси нас.	**Припев:** Молитвама Пресвете Богородице, Спаситељу, Спаси нас!

Слава Отцу и Сину и Свјатому Духу, и нијe и присно и во вјеки вјеков. Амин.
Припев: Молитвами Богородици, Спасе, спаси нас.

Јектенија Мала:

Свештеник: ***Опет и опет, у миру, Господу се помолимо.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас Боже, благодаћу Твојом.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***Поменувши Пресвету, Пречисту, Преблагословену, Славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.***

Хор: Тебје, Господи (Теби, Господе).

Свештеник: ***Јер је Твоја моћ и Твоје је Царство и сила и слава, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.***

Хор: Амин.

Други Антифон Празника (Крстовдан) - Псалам 73, глас 2

Стих 1: Вскују, Боже, отринул ни јеси до конца?	**Стих 1:** Зашто си ме Боже одбацио до краја?
Припев: Спаси ни, Сине Божиј, Плотију распнијсја, појушчија Ти: Алилуија.	**Припев:** Спаси Сине Божији, Који си телесно распет, нас који Ти певамо: Алилуја.

Стих 2:

Помјани сонм Твој, јегоже стјажал јеси испервa.	Помени скуп Твој, који се стекао од почетка.
Припев: Спаси ни, Сине Божиј, Плотију распнијсја, појушчија Ти: Алилуија.	**Припев:** Спаси Сине Божији, Који си телесно распет, нас који Ти певамо: Алилуја.

Стих 3:

Гора Сион сија, в њејже вселилсја јеси.	Ова гора Сион, на којој си се настанио.
Припев: Спаси ни, Сине Божиј, Плотију распнијсја, појушчија Ти: Алилуија.	**Припев:** Спаси Сине Божији, Који си телесно распет, нас који Ти певамо: Алилуја.

Стих 4:

Бог же, Цар наш, прежде вјека, содјела спасеније посредје Земљи.	Бог наш Цар, пре свих векова, даде спасење по свој Земљи.
Припев: Спаси ни, Сине Божиј, Плотију распнијсја, појушчија Ти: Алилуија.	**Припев:** Спаси Сине Божији, Који си телесно распет, нас који Ти певамо: Алилуја.

Слава Отцу и Сину и Свјатому Духу.
И није и присно и во вјеки вјеков. Амин. Јединородниј Сине и Слове Божиј, Безсмертен сиј / и изволивиј спасенија нашего ради / воплотитисја от Свјатија Богородици и Приснодјеви Марији, / непреложно вочеловјечивијсја: / распнијсја же Христе Боже, смертију смерт поправиј, / Један Сиј Свјатија Тројици, // спрослављајемиј Отцу и Свјатому Духу, спаси нас.

ЈЕКТЕНИЈА МАЛА:

Свештеник: ***Опет и опет, у миру, Господу се помолимо.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас Боже, благодаћу Твојом.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***Поменувши Пресвету, Пречисту, Преблагословену, Славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.***

Хор: Тебје, Господи (Теби, Господе).

Свештеник: ***Јер си благ и човекољубив Бог и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.***

Хор: Амин.

ТРЕЋИ АНТИФОН ПРАЗДНИКА (КРСТОВДАН): ПСАЛАМ 98, ГЛАС 1

Стих 1: Господ воцарисја, да гњевајутсја људије.	**Стих 1:** Господ се зацари, да се гневе људи.
Тропар, глас 1.: Спаси Господи људи Твоја и благослови достојаније Твоје, побједи всјем Православним Христијаном нашим, на сопротивнија даруја, и Твоје сохрањаја Крестом Твојим житељство.	**Тропар, глас 1.:** Спаси Господе народ Свој и благослови наслеђе Своје, дарuj победу свим Православним Хришћанима над њиховим противницима, и сачувај Крстом Твојим народ Твој.

Стих 2:

Господ воцарисја, да гњевајутсја људије, сједјај на Херувимјех, да подвижитсја Земља.	Господ се зацари, да се гневе људи, седи на Херувимима, да се потресе Земља.
Тропар, глас 1.:	**Тропар, глас 1.:**

Спаси Господи људи Твоја и благослови достојаније Твоје, побједи всјем Православним Христијаном нашим, на сопротивнија даруја, и Твоје сохрањаја Крестом Твојим житељство.	Спаси Господе народ Свој и благослови наслеђе Своје, даруј победу свим Православним Хришћанима над њиховим противницима, и сачувај Крстом Твојим народ Твој.

Стих 3:

Господ в Сионје Велик и Висок јест над всјеми људми.	Господ на Сиону је Највећи и Највиши од свих људи.
Тропар, глас 1.: Спаси Господи људи Твоја и благослови достојаније Твоје, побједи всјем Православним Христијаном нашим, на сопротивнија даруја, и Твоје сохрањаја Крестом Твојим житељство.	**Тропар, глас 1.:** Спаси Господе народ Свој и благослови наслеђе Своје, даруј победу свим Православним Хришћанима над њиховим противницима, и сачувај Крстом Твојим народ Твој.

Стих 4:

Поклонитесја Господеви, во дворје свјатјем Јего.	Поклоните се Господу у Његовом светом двору.
Тропар, глас 1.: Спаси Господи људи Твоја и благослови достојаније Твоје, побједи всјем Православним Христијаном нашим, на сопротивнија даруја, и Твоје сохрањаја Крестом Твојим житељство.	**Тропар, глас 1.:** Спаси Господе народ Свој и благослови наслеђе Своје, даруј победу свим Православним Хришћанима над њиховим противницима, и сачувај Крстом Твојим народ Твој.

ЧИНИ СЕ ВХОД СА СВЕТИМ ЈЕВАНЂЕЉЕМ. ПО ВХОДУ:

Свештеник: ***Премудрост, смерно стојмо.***

Уместо: „Приидите поклонимсја и припаднем ко Христу...“

пева се:

Возносите Господа Бога нашего и поклањајтесја подножију ногу Јего, јако свјато јест.	Узносите Господа Бога нашег и поклањајте се подножју ногу Његових, јер је свето.

ПОТОМ: ТРОПАР И КОНДАК ПРАЗДНИКА (КРСТОВДАН),

СА НАЈВЕЋОМ СВЕЧАНОШЋУ ПЕВАМО:

ВОЗДВИЖЕЊЕ (ПОДИЗАЊЕ) ЧАСНОГ И ЖИВОТВОРНОГ КРСТА ГОСПОДЊЕГ – ТРОПАР, ГЛАС 1:

Спаси Господи људи Твоја и благослови достојаније Твоје, побједи всјем Православним Христијаном нашим, на сопротивнија даруја, и Твоје сохрањаја Крестом Твојим житељство.	Спаси Господе народ Свој и благослови наслеђе Своје, дарuj победу свим Православним Хришћанима над противницима њиховим, и Крстом Твојим сачувај народ Твој.

Свети ЈОВАН ЗЛАТОУСТ - Тропар, ГЛАС 8:

Уст твојих јакоже свјетлост огња возсијавши благодат всељенују просвјети, не сребролубија, мирови сокровишча сниска, висоту нам смиреномудрија показа. Но твојими словеси наказуја, оче **Јоване Златоусте**, моли Слова Христа Бога, спастисја душам нашим.	Благодат из твојих уста заблиста као светлост огња и просветли васељену, свету стече ризницу несребролубља и нама показа висину смиреноумља. Зато учећи нас твојим речима, оче **Јоване Златоусти**, моли Христа Бога Логоса, да спасе душе наше.

СЛАВА ОТЦУ И СИНУ И СВЈАТОМУ ДУХУ,

Свети ЈОВАН ЗЛАТОУСТ - Кондак, ГЛАС 6:

От Небес пријал јеси Божественују благодат и твојими устнами всја учиши поклањатисја в Тројице Јединому Богу, **Јоване Златоусте**, всеблажене преподобне, достојно хвалим тја, јеси бо наставник, јако Божественаја јављаја.	С Небеса си примио Божанску благодат и устима својим све учиш да се клањају Једноме Богу у Тројици, **Јоване Златоусти**, свеблажени Светитељу. Достојно те хвалимо, јер си наставник који нам објашњава Божанске тајне.

И НИЊЕ И ПРИСНО И ВО ВЈЕКИ ВЈЕКОВ. АМИН.

ВОЗДВИЖЕЊЕ (ПОДИЗАЊЕ) ЧАСНОГ И ЖИВОТВОРНОГ КРСТА ГОСПОДЊЕГ – КОНДАК, ГЛАС 4:

Вознесијсја на Крест вољеју, тезоименитому Твојему новому житељству, шчедроти Твоја даруј, Христе Боже, возвесели силоју Твојеју благовјерниј и Христољубивиј род наш, побједи даја јему на сопостати; пособије имушчему Твоје оружије мира, непобједимују побједу.	Узнео си се на Крст вољом Својом, истоименоме новом становништву Твоме (Хришћанима) милости даруј, Христе Боже. Развесели силом Твојом благоверни и Христољубиви род наш, даруј му победу над непријатељима, јер имамо као помоћ оружје Твоје у свету, непобедиву победу Крста.

КАДА СЕ ОТПЕВА ПОСЛЕДЊИ КОНДАК:

Свештеник: ***Господу се помолимо.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***Јер си свет Боже наш и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек; И у векове векова.***

Хор: Амин.

УМЕСТО ТРИСВЕТЕ ПЕСМЕ (*СВЈАТИЈ БОЖЕ, СВЈАТИЈ КРЈЕПКИЈ, СВЈАТИЈ БЕЗСМЕРТНИЈ…*), ПЕВА СЕ:

Кресту Твојему поклањајемсја, Владико, и свјатоје Воскресеније Твоје славим.	Крсту Твоме се поклањамо Господе и прослављамо Твоје Свето Васкрсење.
Кресту Твојему поклањајемсја, Владико, и свјатоје Воскресеније Твоје славим.	Крсту Твоме се поклањамо Господе и прослављамо Твоје Свето Васкрсење.

Кресту Твојему поклањајемсја, Владико, и свјатоје Воскресеније Твоје славим.	Крсту Твоме се поклањамо Господе и прослављамо Твоје Свето Васкрсење.

Слава Отцу и Сину и Свјатому Духу,

и нињe и присно и во вјеки вјеков. Амин.

И свјатоје Воскресеније Твоје славим.	И прослављамо Твоје Свето Васкрсење.
Кресту Твојему поклањајемсја, Владико, и свјатоје Воскресеније Твоје славим.	Крсту Твоме се поклањамо Господе и прослављамо Твоје Свето Васкрсење.

Даље све бива по поретку Божанствене Литургије Св. Јована Златоуста, до : „ДОСТОЈНО ЈЕСТ ЈАКО ВОИСТИНУ…“

УМЕСТО „ДОСТОЈНО ЈЕСТ…“ ПЕВА СЕ ПРИПЕВ И ИРМОС ДЕВЕТЕ ПЕСМЕ ПРВОГА КАНОНА ПРАЗДНИКА (КРСТОВДАН), ГЛАС 8:

Величај, душе моја, Пречестниј Крест Господењ. Тајин јеси, Богородице, Рај, невоздјелано возрастившиј Христа, Имже крестноје живоносноје на Земљи насадисја Древо. Тјем, ниње возносиму, поклањајушчесја Јему, Тја величајем.	Величај душо моја најчаснији Крст Господњи. Ти си Богородице Рај у коме је без обрађивања (неговања) одрастао Христос, преко Кога се на Земљи засади живоносно дрво. Због тога, поклањајући се Крсту који узносимо, Тебе величамо.

+ + + + + + + +

ПРИЧАСТЕН ПРАЗДНИКА (КРСТОВДАН):

Хор: Знаменасја на нас свјет лица Твојего, Господи. (Пс. 4,7)

Алилуија, алилуија, алилуија.